

**NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU
STRUCTUURVISIE COEVORDEN 2011-2021 EN
BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED
COEVORDEN**

GEMEENTE COEVORDEN

30 november 2011
075559883:0.23 - Definitief
B02023.000147.0100

Inhoud

1	Structuurvisie, bestemmingsplan & milieueffectrapportage (m.e.r.)	2
1.1	Structuurvisie en Bestemmingsplan buitengebied	2
1.2	Waarom een Milieueffectrapportage	5
1.3	M.e.r.-procedure	6
1.4	Deze notitie: leeswijzer	9
2	Voornemen	10
2.1	Het voornemen	10
2.1.1	Beleid en wetgeving	11
2.2	Structuurvisie: zoekgebieden	12
2.2.1	Schaalvergroting van de landbouw	12
2.2.2	Alternatieve energieopwekking	12
2.2.3	Uitbreiding grootschalige recreatie	13
2.3	Bestemmingsplan: verschillende alternatieven	13
3	Aanpak van het milieueffectrapport (MER)	16
3.1	Beoordeling milieueffecten	16
3.1.1	Ammoniak	18
3.1.2	Geur	18
3.1.3	Landschap en cultuurhistorie	18
3.1.4	Archeologie	18
3.1.5	Fijn stof	19
3.1.6	Geluid	19
3.1.7	Verkeer	19
3.1.8	Gezondheid	20
3.2	Passende Beoordeling	20
Bijlage 1	Lijst met afkortingen	22

HOOFDSTUK 1

Structuurvisie, bestemmingsplan & milieueffectrapportage (m.e.r.)

1.1

STRUCTUURVISIE EN BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

Voor u ligt de Notitie reikwijdte en detailniveau, als onderdeel van de eerste stap in de procedure van de milieueffectrapportage (verder: m.e.r.-procedure). Met deze notitie bakent de gemeente Coevorden de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport (verder: MER) af: welke onderdelen uit de structuurvisie en het bestemmingsplan voor het buitengebied zij wenst te onderzoeken, welke (milieu)thema's daarbij aan de orde komen en hoe invulling wordt gegeven aan de procedurele vereisten.

De resultaten van het MER en de inspraakreacties en adviezen betreft de gemeente bij haar keuzen over de invulling van onderdelen in de structuurvisie en voor het buitengebied in het bestemmingsplan.

Structuurvisie Coevorden 2011-2021

De Structuurvisie Coevorden 2011-2021 bevat de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkelingen op ruimtelijk gebied voor de komende tien jaar en met een doorkijk naar een langere periode. De structuurvisie is beschreven aan de hand van de volgende thema's:

- Landschap, natuur en cultuurhistorie
- Werken
- Wonen- Bebouwde omgeving en voorzieningen
- Toerisme en recreatie
- Infrastructuur
- Milieu, klimaat en energie
- Water

Voor deze zones zijn specifieke uitgangspunten geformuleerd met waarden, hoofdlijnen van beleid en ontwikkeling.

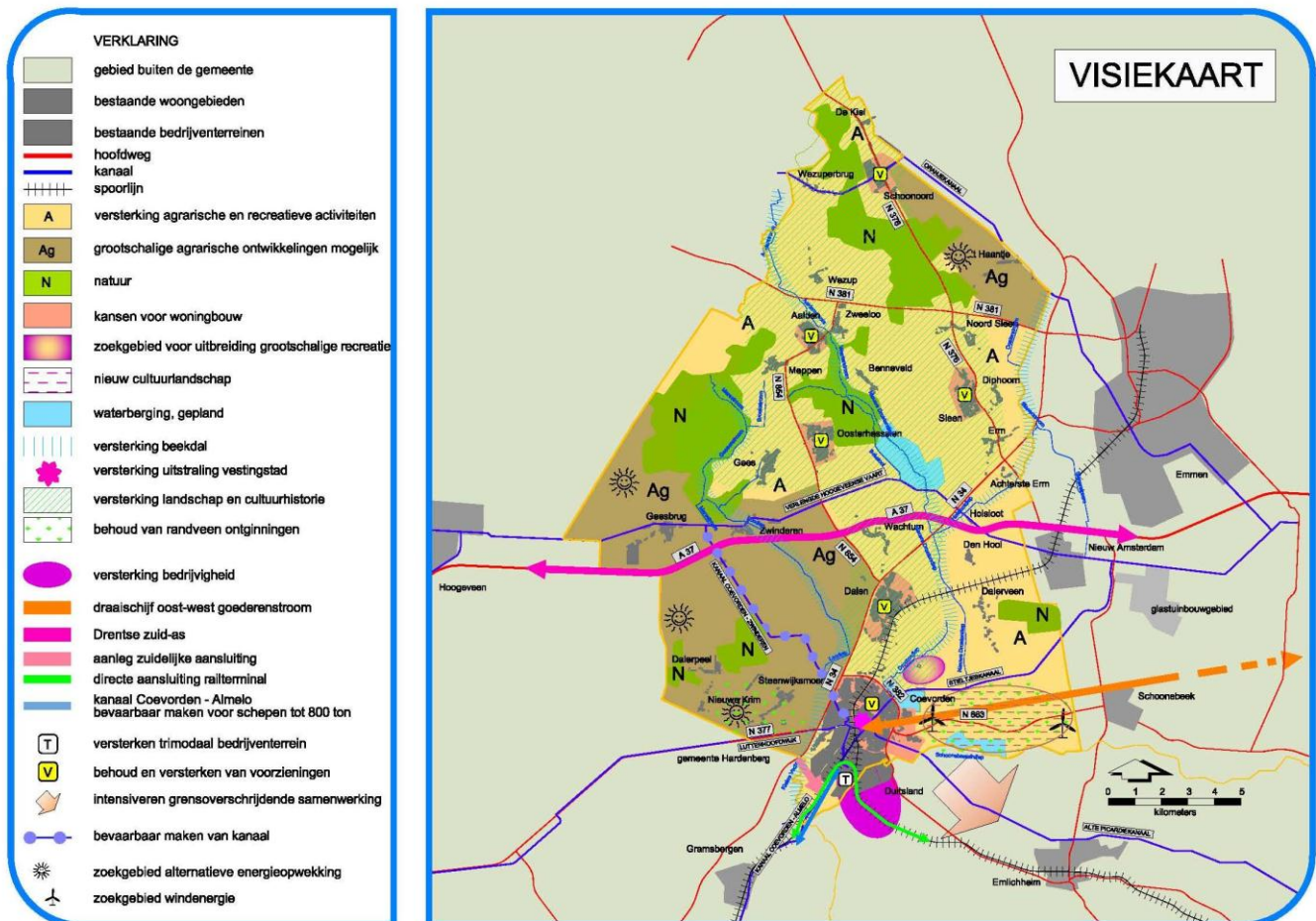
In de structuurvisie worden onder meer de volgende activiteiten voorzien:

- Schaalvergroting landbouw.
- Alternatieve energieopwekking (onder meer het plaatsen windturbines).
- Uitbreiding grootschalige recreatie.

Voor deze activiteiten worden in de structuurvisie zoekgebieden aangewezen.

Afbeelding 1

Visiekaart ontwerp
structuurvisie Coevorden
(bron: Ontwerp
structuurvisie Coevorden,
juni 2011)

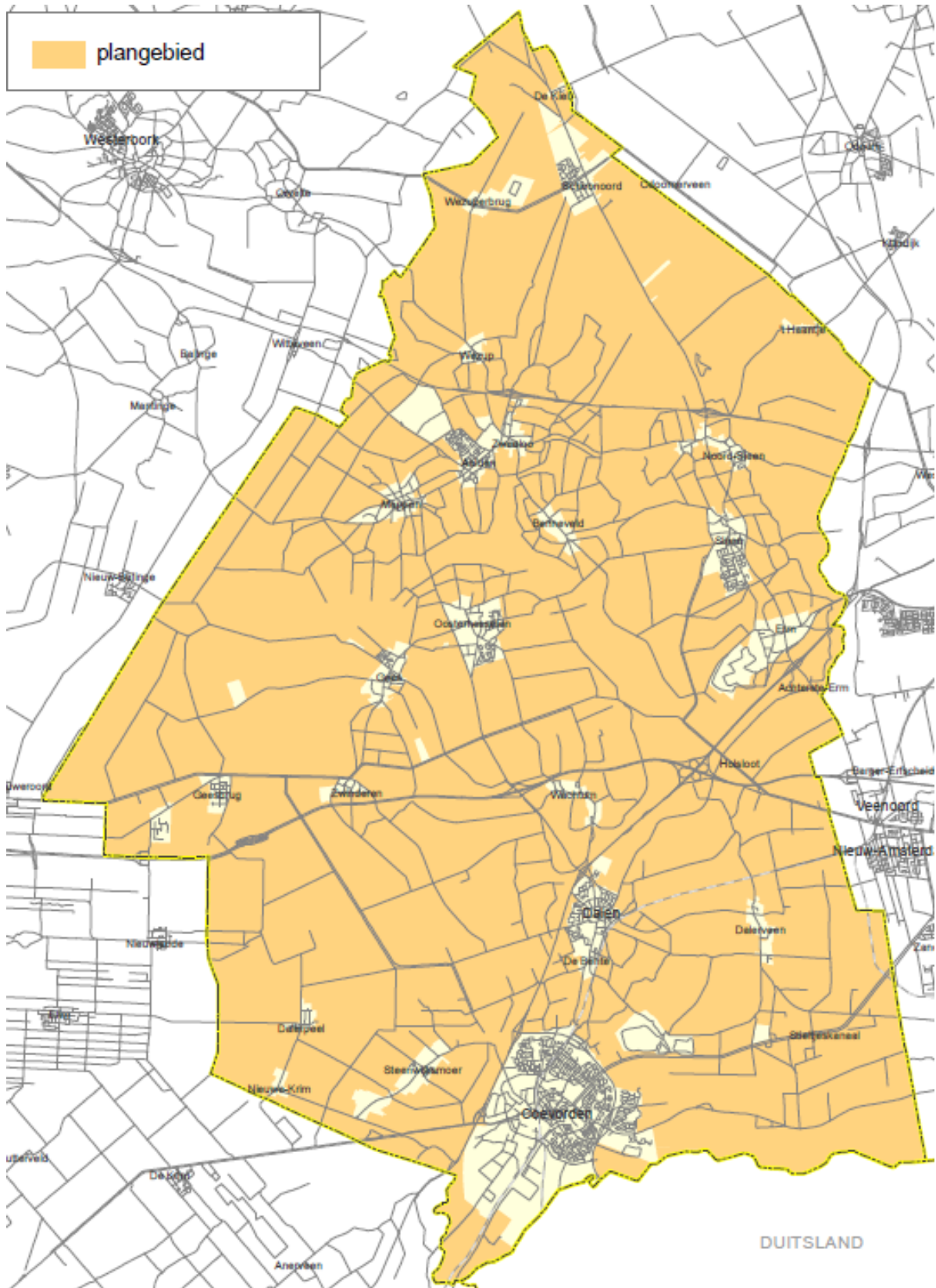
Bestemmingsplan buitengebied Coevorden

De gemeente Coevorden heeft het voornemen haar verschillende geldende bestemmingsplannen Buitengebied te actualiseren, te digitaliseren en samen te voegen tot één bestemmingsplan voor het gehele buitengebied. De (ontwerp) structuurvisie is hierbij richtinggevend. Waar relevant worden de keuzes, die in de Structuurvisie Coevorden 2011-2021 worden gemaakt, juridisch door vertaald naar het bestemmingsplan.

Eén van de hoofddoelen van de actualisatie van het bestemmingsplan is het vergroten van de ruimtelijke kwaliteit en op een landschappelijk verantwoorde wijze ruimte scheppen voor ruimte vragende functies.

Afbeelding 2

Begrenzing
bestemmingsplan

In het bestemmingsplan wordt er ruimte gegeven aan de verschillende functies in het buitengebied. Dit kan betekenen dat door ruimte toe te kennen aan één functie, een andere functie beperkte ruimte krijgt. Tevens wordt in het bestemmingsplan de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd. In het bestemmingsplan wordt voorzien in de volgende activiteit:

- Schaalvergroting landbouw – intensieve veehouderij, grondgebonden landbouw

1.2

WAAROM EEN MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

Het opstellen van een milieueffectrapport (MER) is verplicht wanneer de structuurvisie en het bestemmingsplan ruimte bieden voor activiteiten die zijn genoemd in het Besluit m.e.r. en/of wanneer een Passende Beoordeling op basis van de Natuurbeschermingswet noodzakelijk is. De m.e.r.-plicht geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen (zoals de structuurvisie en het bestemmingsplan) die het kader vormen voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings-) plichtige besluiten (zoals agrarische bedrijven van een bepaald type en minimale omvang).

De structuurvisie en de integrale herziening van het bestemmingsplan buitengebied zijn kaderstellend voor de ontwikkelingsmogelijkheden voor de (intensieve) veehouderij. Deze ontwikkelingsmogelijkheden zijn voor een deel m.e.r.-plichtig. De structuurvisie en het bestemmingsplan bepalen (mede) het vestigingsbeleid voor intensieve veehouderijen. Daarnaast geeft de structuurvisie zoekgebieden voor alternatieve energieopwekking, onder andere voor het plaatsen van windturbines, en voor de uitbreiding van grootschalige recreatie.

Bovenstaande betekent dat de structuurvisie en het bestemmingsplan kaderstellend zijn voor latere m.e.r.-(beoordelings-) plichtige projecten. Om die reden moet (als verplichting vanuit de Wet Milieubeheer) de m.e.r.-procedure worden doorlopen en een MER worden opgesteld.

M.E.R.-(BEOORDELINGS)PLICHTIGE PROJECTEN

Hoofdstuk 7 van de Wet Milieubeheer regelt het toepassen van de m.e.r. procedure en het opstellen van een MER. Hierin staat opgenomen dat oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens m.e.r.-plichtig is wanneer het gaat om > 85.000 plaatsen voor nesthoenders, > 60.000 voor hennen, >3.000 voor mestvarkens of >900 voor zeugen (zie m.e.r.-drempel in categorie C.14 van de bijlage van het Besluit m.e.r.).

Een misverstand is dat, na het doorlopen van de m.e.r.-procedure voor de structuurvisie en bestemmingsplan, er geen m.e.r.-procedure meer nodig zou zijn. Dit is echter niet het geval: de m.e.r.-plicht blijft onverkort van kracht. Als een veehouderij wil uitbreiden wordt de aanvraag voor een nieuwe vergunning getoetst op de m.e.r.-plicht. Basis hiervoor is het Besluit m.e.r.

In de tweede plaats is de afstand van de ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve veehouderij tot de Natura 2000-gebieden van dien aard dat er aanleiding is voor een toetsing aan de Natuurbeschermingswet. Hierdoor is een passende beoordeling verplicht, wat automatisch een plan-m.e.r.-plicht met zich mee brengt.

M.E.R.-PLICHT BIJ PASSENDE BEOORDELING

De Natuurbeschermingswet 1998 en de m.e.r.-plicht zijn aan elkaar gekoppeld. Wanneer een plan wettelijk of bestuursrechtelijk verplicht is (zoals een bestemmingsplan) en hiervoor een passende

beoordeling uitgevoerd dient te worden, dan geldt automatisch een m.e.r.-plicht. Een passende beoordeling is vereist wanneer een wettelijk of bestuurlijk verplicht plan, significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. In dit geval dient de m.e.r. en de Passende Beoordeling in één rapportage geïntegreerd te worden.

1.3

M.E.R.-PROCEDURE

Per 1 juli 2010 is de m.e.r.-wetgeving gemoderniseerd. Er zijn nu twee verschillende m.e.r.-procedures: een uitgebreide en een beperkte. De beperkte procedure is alleen van toepassing voor specifieke omgevingsvergunningen zonder Passende Beoordeling. Voor plannen en in geval van een verplichte Passende Beoordeling is altijd de uitgebreide procedure van toepassing. Voor de structuurvisie en het bestemmingsplan wordt de uitgebreide m.e.r.-procedure doorlopen. Afbeelding 3 op de volgende pagina geeft inzicht in de wijze van koppeling van de procedures. Vervolgens worden de te doorlopen stappen uit de uitgebreide procedure toegelicht. De mededeling en het advies zijn in dit geval niet aan de orde omdat de gemeente zowel bevoegd gezag als initiatiefnemer is.

Kennisgeving, ter inzage legging en raadpleging bestuursorganen

De eerste fase van de m.e.r.-procedure staat in het teken van het afbakenen en vaststellen van de beoogde aanpak en de communicatie hierover met de betrokken bestuursorganen en andere belanghebbenden. De gemeente Coevorden heeft daartoe deze notitie opgesteld waarin reikwijdte en detailniveau van het op te stellen MER worden beschreven. Nadat de gemeente door middel van een openbare kennisgeving bekend heeft gemaakt dat er voor de structuurvisie en het bestemmingsplan een m.e.r.-procedure wordt doorlopen is deze Notitie reikwijdte en detailniveau ter inzage gelegd voor het verkrijgen van zienswijzen.

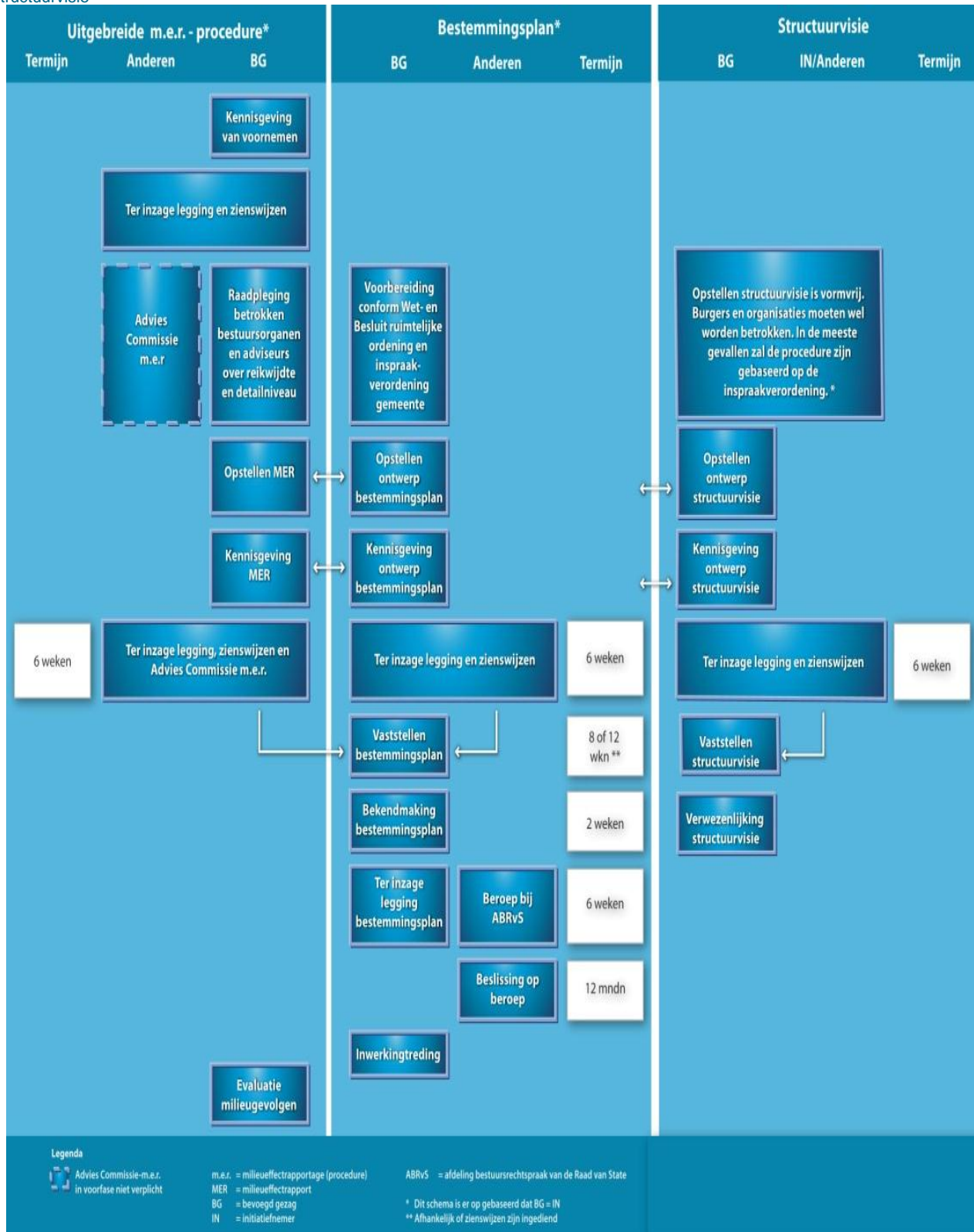
Daarnaast wordt de notitie gebruikt voor de raadpleging van de bij de overige bij de structuurvisie en het bestemmingsplan betrokken bestuursorganen en adviseurs, te weten:

- Gedeputeerde Staten van Drenthe
- Gemeente Emmen
- Gemeente Hoogeveen
- Gemeente Borger-Odoorn
- Gemeente Aa en Hunze
- Gemeente Midden-Drenthe
- Gemeente Hardenberg
- Gemeente Emlichheim (Duitsland)
- Waterleidingmaatschappij Drenthe
- Ministerie van LNV (inclusief Staatsbosbeheer)
- LTO
- VROM-inspectie
- Rijksdienst Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten
- Defensie
- Milieufederatie Drenthe
- Waterschap Velt en Vecht
- Waterschap Hunze en Aa's
- Waterschap Reest en Wieden

Tevens wordt vrijwillig de Commissie voor de m.e.r. ingeschakeld om een advies uit te brengen over de reikwijdte en het detailniveau van het MER.

Afbeelding 3

M.e.r.-procedure
 bestemmingsplan -
 structuurvisie

Effecten en opstellen MER

Conform de voorgenomen reikwijdte en het detailniveau wordt de milieubeoordeling uitgevoerd en het MER opgesteld. Daarbij wordt, waar mogelijk en zinvol, rekening gehouden met de ingebrachte zienswijzen, reacties en adviezen. Belangrijk is dat het MER, ongeacht de presentatievorm, aan een aantal wettelijke inhoudseisen voldoet.

In het MER dient in ieder geval het volgende aanbod te komen:

- Inhoud en doelstelling plan.
- Bestaande toestand en ontwikkelingen milieu.
- Relevante beleidsdoelstellingen.
- Redelijke alternatieven met motivering.
- Nadelige milieugevolgen.
- Mitigerende en compenserende maatregelen.
- Leemten in kennis.
- Monitoringsmaatregelen.
- Samenvatting.

Het MER wordt een zelfstandig rapport dat als onderbouwing dient voor de structuurvisie en het bestemmingsplan. Parallel aan het opstellen van het MER stelt de gemeente de ontwerp structuurvisie en het (voor)ontwerp bestemmingsplan op.

Advies, inspraak en besluit

Het MER ligt vervolgens samen met de ontwerp structuurvisie en het (voor)ontwerp van het bestemmingsplan buitengebied Coevorden 6 weken ter inzage. In deze periode is het voor iedereen mogelijk om zienswijzen in te dienen op het MER. Daarnaast wordt het MER getoetst door de Commissie voor de m.e.r. Deze onafhankelijke commissie toetst of alle informatie in het MER aanwezig is om het milieu volwaardig mee te nemen in de besluitvorming over het bestemmingsplan.

Uitkomst van deze toetsing is een positief of negatief advies aan het bevoegd gezag: is er voldoende informatie beschikbaar voor de besluitvorming? Vervolgens voegt de m.e.r.-procedure slechts één verplichting toe aan de procedure voor de bestemmingsplannen: *een expliciete motivering van de rol die het milieueffectrapport en de inspraakreacties daarop en de adviezen hebben gespeeld bij het definitieve besluit over het plan.*

Mede op basis van de resultaten van het MER met inachtneming van zienswijzen en advies worden de definitieve structuurvisie en het definitieve bestemmingsplan vastgesteld.

Verwezenlijking bestemmingsplan en evaluatie milieueffecten

Na vaststelling van de structuurvisie en het bestemmingsplan kan worden begonnen met de verdere realisatie van de opgave. Vanuit de m.e.r.-procedure is het verplicht om de daadwerkelijk optredende milieueffecten van de uitvoering van de opgave uit het bestemmingsplan te monitoren en te evalueren. In het MER wordt hiertoe een eerste aanzet voor een evaluatieprogramma opgenomen.

Mogelijkheid tot het inbrengen van zienswijzen

De m.e.r.-procedure is officieel van start gegaan met deze openbare kennisgeving en de ter inzage legging van deze Notitie reikwijdte en detailniveau.

Eventuele reacties kunnen per e-mail of per post worden aangeleverd aan:

Gemeente Coevorden
Afdeling Beleid & Strategie
Team Ruimte
t.a.v. mevrouw P. Verwaal
Postbus 2
7740 AA Coevorden

1.4

DEZE NOTITIE: LEESWIJZER

Het doel van deze notitie is het afbakenen van de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER voor de Structuurvisie Coevorden 2011-2021 en het bestemmingsplan Buitengebied Coevorden. Dit vindt in twee stappen plaats:

- In hoofdstuk 2 wordt het voornemen beschreven. Dit betreft de activiteiten die mogelijk worden gemaakt in de structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied. Tevens wordt in dit hoofdstuk het relevante beleid- en wetgeving kort toegelicht. Het hoofdstuk sluit af met de alternatieven die in het MER worden getoetst.
- Hoofdstuk 3 bevat de aanpak van de milieubeoordeling in het MER en wordt beknopt de werkwijze voor de Passende beoordeling toegelicht.

Deze notitie is ter inzage gelegd voor het verkrijgen van zienswijzen en wordt gebruikt voor de raadpleging van de betrokken bestuursorganen en adviseurs.

HOOFDSTUK 2 Voornemen

2.1

HET VOORNEMEN

Coevorden is een gemeente van ongeveer 36.000 inwoners in Zuidoost Drenthe. De gemeente bestaat uit een stad en 28 brinkdorpen en veendorpen. De gemeente biedt ruimte, natuur, historie, een diversiteit aan voorzieningen en wandel-, fiets- en vaarmogelijkheden. De gemeente Coevorden is een vestingstad, die voorheen de enige doorwaadbare plek vormde richting het Drents Plateau. Coevorden bestaat hierdoor uit waardevol landschap en cultuurhistorie. Een combinatie van veengebieden en Beekdalen met escomplexen, waarin oude structuren bewaard zijn gebleven. Tevens bevat de gemeente diverse Belvédère gebieden en net buiten de gemeente liggen Natura 2000-gebieden.

Structuurvisie & bestemmingsplan

Het voornemen bestaat uit het op- en vaststellen van een structuurvisie en een bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Coevorden. De structuurvisie is een integrale visie waarin is aangegeven welke kwaliteiten Coevorden wil bereiken en welke ambities de gemeente daartoe heeft.

Het bestemmingsplan voor het buitengebied regelt de bestaande situatie en de autonome ontwikkelingen hiervan. De structuurvisie is het afwegingskader voor de resterende ontwikkelingen welke niet autonoom zijn. Dus alles wat in het bestemmingsplan mogelijk wordt, is minimaal mogelijk in de structuurvisie. Samen met het op te stellen bestemmingsplan zal de structuurvisie een actueel en toegesneden planologisch-juridisch kader vormen.

De belangrijkste thema's uit de ontwerp structuurvisie en het ontwerp bestemmingsplan zijn hieronder samengevat.

Structuurvisie

In de structuurvisie worden onder meer de volgende activiteiten voorzien:

- Schaalvergroting landbouw.
- Alternatieve energieopwekking (onder andere het plaatsen van windturbines).
- Uitbreiding grootschalige recreatie.

Voor de zoekgebieden van alternatieve energieopwekking, waaronder een gebied specifiek voor windturbines, wordt in het MER op kwalitatieve wijze de milieugebruiksruimte getoetst. Ook de effecten die ontstaan als gevolg van het aanwijzen van het zoekgebied voor uitbreiding van grootschalige recreatie, is een onderwerp van onderzoek. In de structuurvisie worden tevens zoekgebieden voor schaalvergroting van de landbouw

aangewezen. Voor dit laatste geldt dat nadere uitwerking en onderzoek plaats vindt in het kader van het op te stellen bestemmingsplan buitengebied.

Bestemmingsplan

In het bestemmingsplan wordt ruimte geboden aan de agrarische sector om uit te breiden of uit te plaatsen. Daarnaast wordt ruimte geboden aan natuurontwikkeling, waterberging, mestvergistings en andere alternatieve energiebronnen.

De provinciale omgevingsverordening biedt tevens ruimte voor uitbreiding van intensieve veehouderijen. In de gemeente komen circa 50 intensieve veehouderij bedrijven voor. Daarnaast is ook de grondgebonden landbouw relevant.

Het MER is gericht op de haalbaarheid van de herziening van de bestemmingsplannen en de structuurvisie. In eerste instantie wordt de milieu- en beleidsruimte verkend. Binnen deze ruimte wordt het maximale effect beoordeeld van de verschillende keuzemogelijkheden in het bestemmingsplan voor de schaalvergroting in de landbouw. Hiervoor worden verschillende alternatieven beoordeeld (zie paragraaf 2.3). Daarnaast worden de zoekgebieden voor de relevante ontwikkelingen (zie opsomming op vorige pagina) vanuit de structuurvisie op de kansen en knelpunten vanuit milieu inzichtelijk gemaakt. Hierdoor krijgt het milieu en natuurbelang een volwaardige plek in de besluitvorming en het MER voldoet aan de eisen gesteld in artikel 7.10 van de Wet Milieubeheer.

In het verlengde van de inhoudelijke focus en m.e.r.-plicht richt het MER voor de structuurvisie en de bestemmingsplannen zich primair op de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouwbedrijven met veehouderij, de ontwikkelingsmogelijkheden in de zoekgebieden voor alternatieve energieopwekking en recreatie & toerisme.

2.1.1

BELEID EN WETGEVING

De gemeente kiest in het bestemmingsplan voor een planologische regeling voor de ontwikkelingsmogelijkheden van zowel grondgebonden als intensieve veehouderijen. Er is beleid en wet- en regelgeving waarmee de gemeente, bij het bepalen van hun planologisch beleid, rekening moet houden. De ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij in het agrarische buitengebied van Coevorden wordt vooral bepaald door de Wet geurhinder veehouderij, de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) en het Besluit huisvesting.

Wet geurhinder veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is vanaf 1 januari 2007 van kracht en vormt het toetsingskader voor de beoordeling van geur veroorzaakt door het houden van dieren in dierenverblijven.

Natuurbeschermingswet 1998

Er is geen duidelijk toetsingskader voor ammoniak op de natuurgebieden die worden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Het bestemmingsplan is een globaal plan met potentieel significante effecten op Natura 2000-gebieden. Volgens de Natuurbeschermingswet 1998 (art. 19j) is hiervoor een passende beoordeling nodig.

Besluit huisvesting

Bedrijven moeten in 2013 voldoen aan het Besluit huisvesting. Het Besluit huisvesting is vanaf 1 april 2008 van kracht en geeft invulling aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit maximale emissiewaarden. Daarnaast is het mogelijk om te salderen binnen één bedrijf. Dat wil zeggen dat de oudere stalsystemen (met een hogere emissie) in gebruik mogen blijven wanneer een nieuwe stal (op hetzelfde bedrijf) een veel lagere emissie heeft. Niet alle stallen op het bedrijf hoeven dus een emissiefactor te hebben die lager of gelijk is aan de norm uit het Besluit huisvesting. Het Besluit huisvesting wordt als autonome ontwikkeling in het MER meegenomen.

2.2 **STRUCTUURVISIE: ZOEKGEBIEDEN**

2.2.1 **SCHAALVERGROTING VAN DE LANDBOUW**

De gemeente Coevorden ondersteunt de vraag naar schaalvergroting in de landbouw zo veel mogelijk. Vergroting van de agrarische bouwblokken middels maatwerk is daarbij van belang, maar ook een goede inpassing in het landschap. De gemeente zet voor de schaalvergroting in op twee zoekgebieden. Deze twee gebieden acht de gemeente zeer geschikt voor grootschalige landbouw en innovatieve agrarische ontwikkelingen (zoals biovergistinginstallaties). Een nadere uitwerking van de schaalvergroting van de landbouw vindt plaats in het kader van de herziening van de bestemmingsplannen buitengebied.

2.2.2 **ALTERNATIEVE ENERGIEOPWEKKING**

De gemeente Coevorden ziet, met name rond de stad Coevorden, mogelijkheden om een bijdrage te leveren aan alternatieve energiebronnen en initiatieven te bevorderen. Een deel van het gebied gekenmerkt zich al als energielandschap vanwege de olie- en gaswinning door de NAM. Daar wil de gemeente initiatieven rondom alternatieve energie ruim baan geven.

De gemeente acht de twee zoekgebieden voor grootschalige landbouw tevens zeer geschikt voor innovatieve ontwikkelingen waaronder ontwikkelingen gerelateerd aan agrarische ontwikkelingen (zoals biovergistinginstallaties). Op basis van provinciaal beleid wijst de gemeente daarnaast specifiek het gebied in het zuidoosten aan als gunstig voor het plaatsen van windturbines.

Voor deze zoekgebieden van alternatieve energieopwekking (en windturbines) wordt op kwalitatieve wijze in het MER de milieugebruiksruimte getoetst en daarmee de kansen en knelpunten voor het gebied bepaald.

Wel dient opgemerkt te worden dat momenteel overleg met de provincie plaatsvindt over eventuele andere zoeklocaties voor windturbines. Mocht uit dit overleg aanvullende zoeklocaties naar voren komen, dan worden deze tevens beschouwd in het MER.

2.2.3

UITBREIDING GROOTSCHALIGE RECREATIE

In de gemeente Coevorden bestaan al vele mogelijkheden voor recreatie en toerisme. De gemeente ziet nog meer ontwikkelingskansen binnen haar gemeentegrenzen. Zo beschouwt zij het terrein achter het Plopsa Indoor Coevorden als zoekgebied voor ontwikkelingen van nieuwe vormen van recreatie zeer geschikt. Het betreft dan wel uitbreidingen in de zin van een kwalitatieve toevoeging aan de bestaande voorzieningen.

Ook de effecten die ontstaan als gevolg van het aanwijzen van het zoekgebied voor uitbreiding van grootschalige recreatie, is een onderwerp van onderzoek. Hierbij wordt één worst case scenario getoetst op de kansen en knelpunten voor het gebied op kwalitatieve wijze in het MER.

2.3

BESTEMMINGSPLAN: VERSCHILLENDE ALTERNATIEVEN

Naast het toetsen van enkele globale ontwikkelingen vanuit de structuurvisie wordt de haalbaarheid van het bestemmingsplan in het MER getoetst. Hiervoor worden de ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderijbedrijven beschouwd.

Eventuele overige ontwikkelingen die kunnen worden vastgelegd in het bestemmingsplan zijn op dit moment onvoldoende concreet om te beoordelen op de milieuaspecten en milieu-informatie te kunnen leveren voor besluitvorming. Daarom zijn deze niet nader uitgewerkt in deze notitie.

Binnen de milieu- en beleidsruimte wordt het maximale effect van de verschillende keuzemogelijkheden in het bestemmingsplan beoordeeld. Hiervoor worden de volgende vijf alternatieven getoetst:

1. Alternatief schaalvergroting intensieve veehouderij.
2. Alternatief schaalvergroting intensieve veehouderij met ca. 10% groei.
3. Alternatief melkrundvee met ca. 20% groei.
4. Alternatief intensieve veehouderij en melkrundvee met groei.
5. Worst case geboden ruimte en mestvergistings.

De alternatieven en de referentiesituatie, waaraan de alternatieven worden getoetst, zijn hieronder beknopt toegelicht.

Alternatief schaalvergroting intensieve veehouderij

Dit alternatief krijgt vorm door een herverdeling van de vergunde productierechten in Nederlandse grootte-eenheden (Nge) onder de bedrijven met intensieve veehouderij in het plangebied. Het aantal vergunde productierechte in het plangebied blijft gelijk. Door schaalvergroting in de intensieve veehouderij neemt het aantal bedrijven immers af maar de gemiddelde omvang per bedrijf neemt flink toe. In dit alternatief stoppen modelmatig de kleine bedrijven met minder dan 20 Nge aan kippen, varkens of pluimvee. De vrijgekomen productierechten worden modelmatig benut door de bedrijven met meer dan 20 Nge aan kippen, varkens of pluimvee en met voldoende milieuruimte. Deze bedrijven groeien op basis van een standaardverhouding tussen het aantal Nge, de ammoniakemissie en geuremissie.

De bedrijven met 20 tot 70 Nge, met geen tot zeer weinig geurruimte, stoppen. De overige bedrijven zijn blijvers en behouden wat ze hebben.

Alternatief schaalvergroting intensieve veehouderij met ca. 10% groei

Dit alternatief is gebaseerd op het alternatief schaalvergroting intensieve veehouderij waarbij de beschikbare geurruimte en planologische ruimte maximaal is opgevuld. De gerealiseerde groei van de veestapel met intensieve veehouderij in het plangebied, bedraagt hierdoor circa 10%. De extra planologische ruimte in de zoekzones voor schaalvergroting landbouw (bron: ontwerp structuurvisie) is niet ingevuld omdat de geurruimte de beperkende factor is gebleken.

Alternatief melkrundvee met ca. 20% groei

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) laat zien dat de veestapel met melkrundvee sinds 2005 is gegroeid met 19% in het plangebied. Daarom is dit alternatief gebaseerd op een modelmatig groei van de melkrundveestapel in het plangebied en in de planperiode met 20% voor alle bedrijven met meer dan 40 Nge aan melkrundvee. De groei per bedrijf is beperkt door de planologische ruimte van het bouwblok. Dat is 3 ha voor de agrarische bouwblokken in de zoekzones voor schaalvergroting en 2 ha voor de overige agrarische bouwblokken.

Alternatief intensieve veehouderij en melkrundvee met groei

Het alternatief met schaalvergroting intensieve veehouderij met ca. 10% groei wordt in een nieuw alternatief gecombineerd met het alternatief melkrundvee met ca. 20% groei.

Worst case geboden ruimte en mestvergisting

In dit alternatief wordt de voorgenomen ruimte in het bestemmingsplan maximaal benut. Aanleiding is het vervallen van de productierechten voor varkens (varkensrecht) en pluimvee (pluimveerecht) na 2013 en het vervallen van productierechten voor melk (melkquotum) na het jaar 2014/2015.

Modelmatig worden alle agrarische bouwblokken in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied maximaal benut. Voor de zoekzones voor schaalvergroting is dat 3 ha aan bouwblok per locatie en buiten deze zoekzones is dat 2 ha aan bouwblok per locatie. Voor de planologische mogelijkheid tot mestvergisting ontwikkelen alle agrarische bedrijven met meer dan 140 Nge een mest-/biomassavergister. De ammoniakemissie neemt hierdoor toe met 5% per agrarisch bouwblok en de geuremissie met 10% per agrarisch bouwblok met intensieve veehouderij. De toename aan geuremissie is gebaseerd op 10% van de emissie van een gesloten varkensbedrijf met 300 zeugen.

Referentiesituatie

Om de effecten van deze alternatieven te kunnen bepalen, dienen de alternatieven te worden beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. Er zijn vier referentiesituaties aan de hand waarvan de effecten van de alternatieven worden beschouwd. Hieronder volgt een beschrijving van deze referentiesituaties.

Referentiesituatie 1

De alternatieven worden beoordeeld aan de hand van de vergunde veehouderijen in 2010. De huidige situatie is daarmee de vergunde milieusituatie (Wm) in het peiljaar 2010.

Referentiesituatie 2

De alternatieven worden beoordeeld aan de hand van de vergunde milieusituatie in peiljaar 2010 met een correctie op de eisen uit het Besluit huisvesting. Dit houdt in dat autonoom alle bedrijven gedurende de looptijd van het bestemmingsplan buitengebied voldoen aan de maximale emissiewaarden uit het Besluit huisvesting. Er vindt een correctie plaats op de stalemissies.

Referentiesituatie 3

De alternatieven worden beoordeeld aan de hand van de vergunde milieusituatie in peiljaar 2010 met een correctie op de gemiddelde stalbezetting. Dit houdt in dat op basis van een vergelijking tussen CBS-meitellingen en vergunde rechten een inschatting wordt gemaakt van de latent aanwezige milieurimte voor emissie van ammoniak. Deze situatie wordt gehanteerd bij het toetsen van effecten op Natura 2000-gebieden.

Referentiesituatie 4

De alternatieven worden beoordeeld aan de hand van de vergunde milieusituatie in peiljaar 2010 met een correctie op het Besluit huisvesting én op de gemiddelde stalbezetting. Deze situatie wordt gehanteerd bij het toetsen van effecten in het kader van het MER.

HOOFDSTUK 3 Aanpak van het milieueffectrapport (MER)

3.1 BEOORDELING MILIEUEFFECTEN

Studie- en plangebied

In het MER wordt onderscheid gemaakt in het plangebied en het studiegebied. Het plangebied is het gebied dat valt binnen de grenzen van het bestemmingsplan voor het buitengebied en voor de structuurvisie daar waar relevant. De effecten van de m.e.r.-plichtige activiteiten kunnen verder reiken dan dit plangebied, dit is afhankelijk van het milieuaspect. De omvang van dit zogenaamde studiegebied verschilt daarom per milieuaspect.

Planhorizon

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is een structuurvisie en bestemmingsplan maximaal 10 jaar geldig. De planhorizon ligt dus 10 jaar na vaststellen van de plannen. De effecten van deze ontwikkelingen worden in het MER beschreven.

Beoordelingsschaal

In het MER worden de effecten (positief en negatief) van de te onderzoeken ontwikkelingen (zoals de alternatieven voor de schaalvergroting in de landbouw) op verschillende aspecten in beeld gebracht en vergeleken met de referentiesituatie. Per aspect worden één of meer criteria gebruikt voor de effectbeoordeling. De effecten worden kwalitatief beoordeeld met de volgende zevenpunt beoordelingsschaal:

Tabel 1

Beoordelingsschaal

Kwalitatieve score	Betekenis
++	Zeer positieve bijdrage / effecten
+	Positieve bijdrage / effecten
0/+	Licht positieve bijdrage / effecten
0	Neutrale effecten, gelijkblijvende bijdrage
0/-	Licht negatieve bijdrage / effecten
-	Negatieve bijdrage / effecten
--	Zeer negatieve bijdrage / effecten

De mogelijkheden voor de schaalvergroting in de landbouw worden apart beoordeeld van de overige ontwikkelingen (een separaat hoofdstuk in het MER), omdat de uitwerking van deze op bestemmingsplanniveau is, en daarmee meer gedetailleerd zal zijn. De overige ontwikkelingen uit de structuurvisie worden beoordeeld op een hoger abstractieniveau wat aansluit op het niveau van uitwerking in de structuurvisie. In navolgende tekst wordt de beoordelingswijze voor de verschillende ontwikkelingen verder toegelicht.

Mogelijkheden voor duurzame energiebronnen

Alternatieve energieopwekking

Voor de zoekgebieden van alternatieve energieopwekking (en windturbines) wordt op kwalitatieve wijze de milieugebruiksruimte getoetst. Hierbij wordt beschouwd wat invloed is op:

- Natuur
- Bodem en water
- Landschap en cultuurhistorie
- Archeologie
- Ruimtegebruik
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Slagschaduw (van windturbines)

De effectbeoordeling sluit aan bij het abstractieniveau van de structuurvisie.

Met GIS-informatie wordt aan de hand van de zoeklocaties de beschikbare milieugebruiksruimte bepaald. De milieugebruiksruimte is de ruimte die binnen het zoekgebied aanwezig is voor de plaatsing van windturbines of de overige mogelijkheden voor alternatieve energieopwekking. Verder wordt, op basis van een principe scenario, een geluidscontour voor windturbines berekend. Op basis van deze geluidscontour worden de effecten kwalitatief beschreven.

Tenslotte worden op basis van de beoordeling randvoorwaarden en aanbevelingen voor verdere plan- en besluitvorming gegeven.

Mogelijkheid tot uitbreiding grootschalige recreatie

Uitbreiding grootschalige recreatie

Voor het zoekgebied van uitbreiding grootschalige recreatie wordt op kwalitatieve wijze de milieugebruiksruimte van één worst case scenario getoetst. Hierbij wordt beschouwd wat invloed is op:

- Natuur
- Landschap en cultuurhistorie
- Archeologie
- Ruimtegebruik
- Verkeer
- Geluid
- Luchtkwaliteit

De effectbeoordeling sluit aan bij het abstractieniveau van de structuurvisie.

Voor geluid zal een principecontour worden bepaald. Op basis van deze geluidscontour worden de effecten kwalitatief beschreven.

Tenslotte worden op basis van de beoordeling randvoorwaarden en aanbevelingen voor verdere plan- en besluitvorming gegeven.

Ontwikkelingsruimte agrarische bedrijvigheid

Schaalvergroting landbouw

De ontwikkeling van agrarische bedrijvigheid kenmerkt zich door een aantal prominente gevolgen voor de leefomgeving en het milieu, die in het MER aan de orde zullen komen. Het betreft, min of meer in afnemende volgorde van impact:

- Ammoniak

- Geur
- Landschap en cultuurhistorie
- Archeologie
- Fijn stof
- Geluid
- Verkeer
- Gezondheid
- Ruimtegebruik

Deze aspecten worden in navolgende subparagrafen 3.1.1 t/m 3.1.8 nader uitgewerkt.

Het MER beschrijft ontwikkelingen en effecten voor de (intensieve) veehouderij op het schaalniveau van het buitengebied van de gemeente Coevorden. Het MER gaat dus niet in op individuele bedrijven.

3.1.1

AMMONIAK

Het MER presenteert per alternatief de ammoniakemissie en -depositie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in Natura 2000-gebieden, Wav-gebieden (Wet ammoniak en veehouderij) en de overige natuur aangewezen als EHS. Per alternatief zal een inschatting worden gegeven van de verwachte bedrijfsontwikkelingen en de deposities (toename en afname) die deze opleveren. Met een verspreidingsmodel wordt de toename of afname van ammoniakdepositie berekend. Hierbij is de autonome ontwikkeling, waarin alle bedrijven voldoen aan het Besluit huisvesting, verdisconteerd.

3.1.2

GEUR

De huidige geursituatie wordt in het MER indicatief weergegeven met contouren voor geurhinder op basis van de vigerende milieuvergunningen (zie hoofdstuk 2). Voor niet intensieve veehouderijbedrijven (bijvoorbeeld rundveebedrijven) geldt voor buiten de bebouwde kom een vaste afstand van 50 meter. Voor binnen de bebouwde kom geldt een afstand van 100 meter. Deze afstanden worden weergegeven als cirkels rond de betreffende bedrijven. De contouren van de intensieve veehouderijen zijn over het algemeen groter en hebben een grillige vorm.

3.1.3

LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

Het MER zal per alternatief aangeven wat het betekent voor landschap en cultuurhistorie. De resultaten zullen vooral gebaseerd zijn op expert judgement, waarbij onder meer de cultuurhistorische inventarisatie van de gemeente wordt benut. De landschappelijke uitstraling wordt kwalitatief beoordeeld.

3.1.4

ARCHEOLOGIE

Voor archeologie wordt een quick-scan uitgevoerd. Deze scan heeft tot doel om het effect van de alternatieven te toetsen aan de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart. Daardoor kan de eventuele aanwezigheid van archeologische resten of een hoge

archeologische verwachtingswaarde worden meegenomen in de verdere ruimtelijke ontwikkeling. Focus ligt op de groeilocaties in de alternatieven.

3.1.5

FIJN STOF

In het MER wordt, mede aan de hand van een aantal voorbeelden (individuele concentraties) en de beschikbare prognoses ten aanzien van de achtergrondbelasting, nader ingegaan op het aspect fijn stof. Er wordt gebruik gemaakt van de landelijke kaart met achtergrondconcentraties en overschrijdingsdagen.

Deze kaart geeft een indicatief beeld van de mogelijke probleemgebieden voor fijn stof. Knelpunten worden vooral verwacht voor pluimveebedrijven en grote varkensbedrijven. Voor deze bedrijven zullen vooral de (individuele concentratienormen) een bepalende factor zijn voor de vergunningverlening.

TOETSINGSKADER FIJN STOF

Het ministerie van I&M hanteert 'twee-sporen-beleid' om fijn stof problematiek in de landbouw op te lossen. Dit zijn het saneren van bestaande overschrijdingen en het voorkomen van nieuwe overschrijdingen. Het voorkomen van nieuwe overschrijdingen is een belangrijk uitgangspunt bij de verdere invulling van de landbouwontwikkelingsgebieden. In het kader van vergunningverlening zullen de gemeente rekening moeten houden met de vigerende wet- en regelgeving met betrekking tot fijn stof, de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) en de daarbij horende besluiten en regelingen.

In het MER worden de mogelijkheden van vestiging en uitbreiding van veehouderijen in het plangebied in kaart gebracht. Voor fijn stof (PM10) wordt het effect van een rekenmodelveehouderij weergegeven.

3.1.6

GELUID

Door toename van intensieve veehouderij in het agrarische buitengebied neemt ook de geluidemissie toe. Dit is het gevolg van toename van bedrijfsactiviteiten. De grootste toename van stationaire bronnen wordt door de ventilatie veroorzaakt. Ventilatoren bevinden zich aan de buitenzijde van de stallen. De meeste geluid producerende activiteiten bij intensieve veehouderij vinden verder inpandig plaats. Ook de toename van vrachtverkeer kan een toenemende bron voor geluidemissies vormen. Geluid toe- of afname zal in het MER gerelateerd worden aan de geluidsgevoelige categorieën: Bebouwde kom, Geluidgevoelige gebouwen en terreinen, Woningen en Stiltegebieden.

3.1.7

VERKEER

Bij de verschillende alternatieven voor het vestigingsbeleid voor intensieve veehouderij gaat een verschuiving plaatsvinden van vracht- en personenvervoer. Op basis van standaardkengetallen (KWIN: kwantitatieve informatie) geeft het MER een inschatting van toename en afname van deze verkeersstromen. Met gebruik van beschikbare gegevens over verkeerspatronen en –trends op de wegen zullen eventueel knelpunten en frictiepunten worden getraceerd en – zo mogelijk – maatregelen worden voorgesteld.

3.1.8

GEZONDHEID

In het buitengebied van Coevorden is sprake van een verspreide ligging van (intensieve) veehouderij. In bebouwde kommen en tussen de bedrijven wordt gewoon al dan niet in voormalige agrarische gebouwen. Gezondheid is in dit geval relevant. Echter het berekenen van de te verwachten effecten op de gezondheid op basis van “dosiseffect relaties” is niet mogelijk omdat het bestemmingsplanbesluit een algemeen ontwikkelingskader biedt voor (intensieve) veehouderijen. Door de vele aannames waarop de alternatieven zijn gebaseerd zijn er per bron (veehouderij bedrijf) onvoldoende betrouwbare blootstellingsgegevens. In deze fase wordt de effectbeoordeling van de alternatieven dan ook beperkt tot een algemene beschouwing op basis van expert judgement.

3.2

PASSENDE BEOORDELING

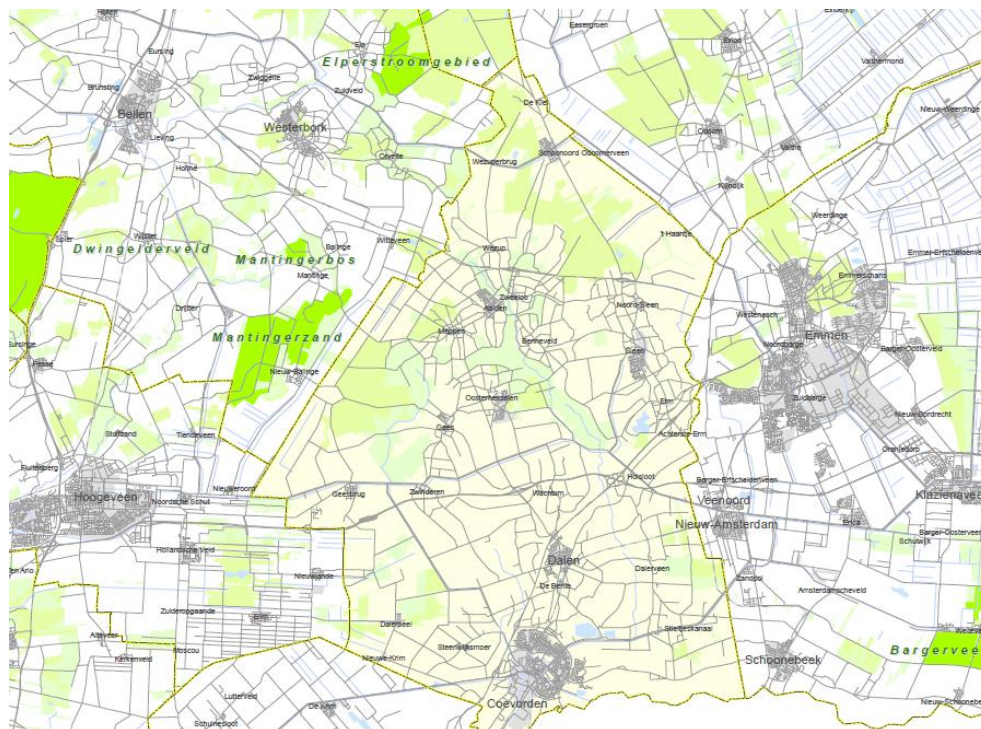
In de omgeving van het plangebied bevinden zich Natura 2000-gebieden, hierdoor zijn significante gevolgen door de ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderij- en recreatiebedrijven niet bij voorbaat uit te sluiten. Hierdoor wordt een Passende Beoordeling uitgevoerd. Deze beoordeling sluit aan bij het abstractieniveau van het bestemmingsplan.

NATURA 2000

Zoals eerder aangegeven is een toets aan de Natuurbeschermingswet, in de vorm van een voortoets of passende beoordeling, nodig. Voor het aspect ammoniak is het van belang om het verschil in ammoniakdepositie op de Natura 2000-gebieden in kaart te brengen en in perspectief te plaatsen met de huidige achtergronddepositie en met het aandeel vanuit de rundveesector. Een Passende Beoordeling toetst de vergunbaarheid van het plan aan de Natuurbeschermingswet.

Afbeelding 4

Natura 2000 en EHS in en om het plangebied

In het MER wordt globaal en kwalitatief getoetst of er sprake kan zijn van een verzurende of vermestende invloed vanuit de veehouderijlocaties op de Natura 2000-gebieden en de

Ecologische Hoofdstructuur. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van depositieberekeningen ten opzichte van de feitelijke stalbezetting. In de Passende Beoordeling wordt uitgegaan van de huidige situatie, op basis van vergunde rechten veehouderijen in 2010, gecorrigeerd voor gemiddelde bezetting maar zonder autonome ontwikkeling.

Daarnaast worden eventuele effecten op beschermde soorten (flora en fauna) beoordeeld. Tevens wordt in het MER beschouwd of door toename van eventuele recreatiedruk extra verstoring op habitats kunnen optreden.

Per alternatief wordt het verschil met de feitelijke situatie aan ammoniakdepositie op de nabijgelegen Natura 2000-gebied (binnen een straal van ongeveer 10 km) berekend. Ook het aandeel aan ammoniakdepositie, afkomstig van rundveehouderijen, wordt in kaart gebracht. De kritische depositiewaarden van de verschillende habitattypen binnen de Natura 2000-gebieden worden betrokken bij de effectbeschrijving en -beoordeling.

BIJLAGE 1

Lijst met afkortingen

Tabel 2

Afkortingen

Afkorting	Verklaring
Besluit huisvesting	Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Het besluit stelt veehouderijen verplicht om emissiearme stallen te bouwen en bevat zogeheten maximale emissiewaarden.
EHS	Ecologische hoofdstructuur
IV	Intensieve veehouderij
LOG	Landbouwontwikkelingsgebied
MER	Milieueffectrapport
NGE	Nederlandse grootvee eenheid; een maat voor de economische omvang van bedrijfsactiviteiten
(Plan)MER	Milieueffectrapportage van plannen
PM	Particulate matter; fijn stof
PM10	Particulate matter; fijn stof deeltjes kleiner dan 10 µm
Wav	Wet ammoniak en veehouderij